

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:2507

av Elisabeth Svantesson m.fl. (M, C, FP, KD)

Värna den fria rörligheten

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna den fria rörligheten inom EU och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Alliansen står bakom den svenska modellen, där svenska kollektivavtal verkar tillsammans med lagregler, och anser att den fungerar bra och bör värnas. Samtidigt anser vi att Europa bör bejaka en öppnare arbetsmarknad, både inom unionen och i förhållande till övriga världen. Inte minst med tanke på den åldrande befolkningen kommer Europas länder att vara i behov av att människor från andra länder vill arbeta i unionens medlemsländer.

Arbetstagarnas och företagens rörlighet över gränserna skapar möjligheter för många, såväl människor som företag, att utvecklas. Studier visar att arbetskraftens rörlighet mellan medlemsländerna haft betydande positiva effekter för tillväxten i såväl mottagande medlemsländer som i ursprungsländerna. Den fria rörligheten har stor betydelse för att få fler EU-medborgare i arbete. Den är tillväxtfrämjande och att den utnyttjas förbättrar förutsättningarna för EU att vända den ekonomiska krisen. För Sverige är det särskilt viktigt att värna öppenhet länder emellan – en exportberoende ekonomi har inte råd att bygga upp murar mot andra länder.

Vi har också tidigare kunnat konstatera att farhågorna om social dumpning och s.k. social turism i samband med EU:s utvidgningar 2004–2007 visade sig vara felaktiga. Vi noterar i sammanhanget att kommissionen senast förra året i en rapport konstaterade att EU-medborgare som bor i ett annat land än sitt eget i genomsnitt har en högre

sysselsättningsgrad än EU-medborgare som bor i sitt eget land. Enligt rapporten förekommer heller inget överutnyttjande av de sociala bidragssystemen av rörliga arbetstagare.

För arbetstagare som arbetar i företag som tillhandahåller tjänster tillfälligt i Sverige finns särskilda regler i utstationeringsdirektivet som genomförts i svensk rätt genom utstationeringslagen. Dessa regler säkerställer ett extra skydd för utstationerade arbetstagare i Sverige utöver det skydd som de har med sig hemifrån. I Sverige gäller arbetstidslagen och arbetsmiljölagen och svenska fackförbund kan ta strid för att lönen ska vara i nivå med svenska kollektivavtal.

Regeringen har i olika sammanhang slagit fast att en omförhandling av utstationeringsdirektivet är en prioriterad fråga i EU-arbetet. Detta med motivet att säkerställa goda arbetsvillkor för utstationerade arbetstagare. Men som framgår ovan finns redan ett sådant skydd i utstationeringslagen.

Att regeringen nu som sin högsta prioritet uppger att den vill omförhandla utstationeringsdirektivet är fel väg att gå. Ett stort antal EU-länder har arbetsmarknadsmodeller som väsentligt skiljer sig från vår, och har andra intressen än våra. Att öppna upp utstationeringsdirektivet riskerar leda till försämringar för vår del. Vill man förbättra utstationerade arbetstagares villkor är det bättre att skärpa tillämpning och kontroll av de nuvarande reglerna, både på EU-nivå och nationell nivå.

I det sammanhanget ska framhållas att EU antog ett tillämpningsdirektiv under 2014. Tillämpningsdirektivet syftar till att förbättra tillämpningen och efterlevnaden av utstationeringsdirektivet genom bestämmelser om åtgärder för att förhindra missbruk och kringgående av regler. Det är viktiga steg som kan bidra till förbättringar för utstationerade arbetstagare och för utstationerande företag. Tidsfristen för medlemsstaterna att införliva direktivets bestämmelser i sin nationella lagstiftning löper ut först vid mitten av 2016. Vi anser att prioriteringen nu måste vara att få dessa nya regler på plats, dock med de anpassningar till svenska förhållanden som är möjliga enligt direktivet.

I en tid då EU brottas med en hög arbetslöshet och tilltagande konkurrens från andra regioner borde regeringen fokusera på hur fler jobb ska skapas och hur EU kan förbättra sin konkurrenskraft, istället för att riskera den svenska arbetsmarknadsmodellen och vidta åtgärder som riskerar att försämra rörligheten i EU.

Elisabeth Svantesson (M)

Annika Qarlsson (C)

Fredrik Malm (FP)

Désirée Pethrus (KD)